

IPUIÑAK

Buztintza'tar Errose'k eginda, ta Kerexeta'tar Jaime'ren ardurapean argitaratuta

Oarra. — Buztintza'tar Errose
anderaiñoa, «Kirikiño» euskal-
idazle ospetsu izan zanaren loiba,
Maiñari'n (Bizkaia'n) jaio zan
1899'garren urtean, eta bertan il
be 1953'garrenean.

Idazle biotz-samur eta eztitsua
gure Errose! IPUIN sorta atse-
gingarria itzi euskun idatzita,

Maiñari-inguruetan erriari artu-
tako Ipuñak.

Bere eriotzaren amargarren ur-
tebetetzea dala-ta, aren IPUIN
guztiak «Jesus'en Biotzaren De-
ya» aldizkari onetan argitaratzea
erabagi dogu, aren idazlan txalo-
garria Bizkai-erriari jakiñerazo-
teko asmoz.

KEREXETA

I

DIMA'KO PEDRO DEUNA

Pedro deunaren aurreguna zan.
Egun aretan, Dima'ko elizan, ber-
tako neskatilla sasoiko batzuek
euren erri-zaindari andiaren alta-
rea apaintzen ziarduen.

Neskatillak, Pedro deunaren
irudia loraz eta adarrez iñoiz bai-

ño dotoreago apaindu bear ebela-
ta, pozik eta urduri ebizan. Ango
lorak eta argiak azkenik ez eben.
Ikusgarri be ikusgarri jarri bear
eben.

—Oi!, biar erriko ikaratuta gel-
dituko dira, elizea onen txukun

eta dotore ikusita —esan eban
Mainton neskeak.

—Olantxe izan be —erantzun
eutsan Maipatxu'k—. Sekula bai-
ño dotoreago agertuko da gure
santu maitea. Ta beronegandik
lortu bear doguzanak! Il naite-
nean, zeruko atea edegiko daus-
tan ustea ba-dot, beintzat.

—Nik, ostera —esan eban An-
donetxu'k—, Oba'ko Illipan muti-
llak biar amarretako meza-ostean
egingo daben Aurrekua neuri es-
kiñi daistela eskatzen dausat.
Ai!, ori lortuko ba'neu..!

Iru gazteak, olako barriketakaz
pozik ebizan artean, Pedro deu-
naren irudia, neskatillen eskue-
tan laprast eginda, altaratik bee-
ra jausi zan; dana zatituta geldi-
tu zan.

Neskak, euren erri-zaindari an-
diaren irudi ederra apurtuta ikus-
tean, negarrez ta zarataka asi zi-
ran. Eta arein zarattetara eliz-zai-
ña (sakristaua) beingoan elizara-
tu zan. Eta arpegi illunaz esan
eutsen:

—Zenteillea! Zer jaso da
emen? Neska arraiook, orra zuek

egin dozucna! Orrenbeste barri-
ketaz santuari be gogait eragin
dautsazue-ta! Oraintxe gagoz
onak santu bagarik... Biar erri
onetara etorri daitezanak, zer
esango ete-dabe? Ene..!

Berba larri oneik amaitzeaz ba-
tera, Maiñari'ko Atximo zapata-
ria sartu zan eliza aretan; eta an-
go zoritxarra ikusi ebanean, erru-
kitu egin zan; eta erriko jaia iga-
ro arte, santuaren soñekoakaz
jantzi ta Pedro deunaren lekuan,
altaran, bera jarriko zala, esan
eutsen neskai ta sakristauari.

Bereala ba, Atximo zapatariari
Santuaren jantziak jarri, ta, itxu-
rea aldatzearren, arpegia ta es-
kuak ezti ziriñez igurtzi eutsoe-
zan. Eta altarearen erdian ipiñita,
lora politez ta argi ederrez apain-
du eben.

Guztia xillean egin ebenarren,
sakristauaren semeak, ortik edo
emendik, jazoriakoaren lurruna
laster artu eben.

Biamamonean, elizea lagunez be-
terik zala, amarretako Meza na-
gusia asi zan. Eta meza-bitartean,
abade jaunak, Santuari buruzko
berbaldian, olantxe iñoan: «San

Pedro santu aundia! Gure erri-
zaindari maite ta miragarria! Ze-
ruko atezain bizkor eta ardura-
tsua...», ta abar.

Abadeak onetan ziarduan ar-
tean, sakristauaren semeak, alta-
ran santuaren antzaz aurkitzen
zan zapatariari, erle pilloa jaurti
eutsoen arpegi-ingurura; eta er-
leak, zapatariaren eztiz betetako
arpegian eztenak errime sartzen
asi ziran.

Orduan, Atximo berealaxe zu-
tundu zan, eta deadar andiz «di-
matarrok, or konpon!; ni ba-noa
ta kitu» esanez, altaratik beera
salto andi bet eginda, elizatik ari-
fieketan urten zan.

Jazokun oneaz, dimatar zin-
tzoak ikaraz jarri ziran: Pedro
deunak errian jente txarra egoa-
lako egin ebala alde, uste izan
eben geienak-eta.

Abadeak, barriz, ango larrialdi
ta estatusuna ikusi ebanean, ber-
balditxo baten bidez, arrentza edo
errogatiba bat egiñaz, santuaren
billa joatea ondo izan zeiketela
adierazo eutsen. Eliztarrak aba-
dearen asmo onari ederto eretxi
eutsen eta lagun guztiak batera
Letainiak abesten urten ziran.

Abadearen etxe-ondora eldu zi-
ranean, abadeak, bere ortuko
baba-lasto artean zapataria gor-
deta egoala ikusi eban. Eta abes-
teko eran, abots itzelez, esan
eban: «Emen dok onen baten»;
eta erriak be, era bardiñean, eran-
tzun eutsan: «Babatzaren baten».

Berba oneik entzutean, Atximo
larritu egin zan, eta bere kolkora-
ko «oraintxe galdua nok» esanda,
Oba'rantz abiau zan; eta andik
tximista baizen arin Maiñari'ratu.

Ganeko egunetan, zapatari en-
tzutetsuak ango auzokoai auxe
esaten eutsen: «Dimatarren ar-
tean bein larri, baiña geiagotan
ez». Eta aren anka-azurrak egun-
do geiago Dima'ko errian ez zi-
ran sartu.

Dimatarrak, barriz, andik ille
batzuen buruan, Pedro deunaren
irudi barri eder-eder bat ekarri
eben. Eta santua goratzeko, jai
aundiak ospatu ebezan.

